

য়েনুমুলা মান্নু ডোৰা

বনাম

পেৰুৰীচিথাৰ ভ্ৰম আৰু অন্যান্য

অক্টোবৰ ৪, ১৯৬৫

(মুখ্য ন্যায়াধীশ পি. বি. গজেন্দ্ৰগাদকাৰ, ন্যায়াধীশ কে. এন. ৰাঞ্চু, এম. হিদায়াতুল্লাহ আৰু ন্যায়াধীশ ভি. ৰামস্বামী)

প্ৰাদেশিক দেউলিয়া আইন, ১৯২০, ৰ ধাৰা ৬(ই)-দেউলিয়া হোৱাৰ কাৰণ-যেতিয়া এবাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল যে কেৱল কিছুমান ঋণদাতক সন্তুষ্ট কৰি প্ৰত্যাহ্বান জনোৱা হৈছে নেকি- সেয়েহে ধাৰা ৭ ৰ অধীনত আবেদনৰ উদ্দেশ্যে আন ঋণদাতাসকলৰ বাবে উপলব্ধ হয় নে নহয়-ধাৰা ২৫ ৰ পৰিসৰ।

দুজন ঋণদাতাৰ আবেদনত (যি এই আপীলত উত্তৰদাতা আছিল) আপীলকাৰীক কাকিনাড়াৰ অধীনস্থ ন্যায়াধীশৰ দ্বাৰা দেউলিয়া বুলি বিবেচনা কৰা হৈছিল, আৰু তেওঁৰ বিৰুদ্ধে এক প্ৰাপ্তিৰ আদেশ প্ৰদান কৰা হৈছিল। এই ন্যায়িক নিৰ্ণয়টো আবেদনত অভিযুক্ত তিনিজনৰ ভিতৰত দেউলিয়া হোৱাৰ এটা কাৰ্যৰ ওপৰত আধাৰিত আছিল যিটো উপ-ন্যায়াধীশে গ্ৰহণ কৰিছিল, অৰ্থাৎ ধনৰ হুকুম কাৰ্যকৰী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁৰ কিছুমান সম্পত্তি বিক্ৰী কৰা। জিলা ন্যায়াধীশৰ ওচৰত এই আদেশৰ বিৰুদ্ধে কৰা আপীল আৰু পিছত উচ্চ ন্যায়ালয়লত কৰা আপীলবোৰ খাৰিজ কৰা হৈছিল।

আপীলকাৰীৰ হৈ দাবী কৰা হৈছিল যে তেওঁ বিক্ৰীৰ এমাহৰ ভিতৰত, সম্পূৰ্ণ ডিক্ৰিটেল ধন জমা কৰি দিয়াৰ দৰে অভিযোগ কৰা দেউলিয়া হোৱাৰ কাৰ্যটো প্ৰতিষ্ঠা হোৱা নাছিল, আৰু দেৱানী প্ৰক্ৰিয়া বিধিৰ আদেশ ২১, নিয়ম ৮৯ ৰ অধীনত তেওঁৰ আবেদনৰ ভিত্তিত বিক্ৰীটো বাতিল কৰা হৈছিল যে, যি কোনো পৰিস্থিতিত তেওঁ প্ৰাদেশিক দেউলিয়া আইন, ১৯২০-ৰ ধাৰা ২৫-ৰ অধীনত

আবেদনখন খাৰিজ কৰাৰ অধিকাৰ প্ৰাপ্ত কৰে, যিয়ে পৰ্যাপ্ত কাৰণত ঋণদাতাৰ আবেদন খাৰিজ কৰাৰ অনুমতি দিয়ে।

কয়: আপীলকাৰীক দেউলীয়া হিচাপে বিবেচনা কৰা আৰু তেওঁৰ বিৰুদ্ধে প্ৰাপ্তিৰ আদেশ সঠিকভাৱে দিয়া হৈছিল। [২১৪ ই]

এবাৰ দেউলীয়া হোৱাৰ এটা কাৰ্য সংঘটিত হোৱাৰ পিছত পৰৱৰ্তী ঘটনা বোৰৰ দ্বাৰা ইয়াক ব্যাখ্যা বা শুদ্ধ কৰিব নোৱাৰি। দেউলীয়া ব্যক্তিজনে তেওঁৰ কিছুমান ঋণদাতাক ধন পৰিশোধ কৰি ইয়াক মচি পেলোৱাৰ দাবী কৰিব নোৱাৰে; একেটা ঋণহীনতাৰ কাৰ্য তেওঁৰ সকলো ঋণদাতাৰ বাবে উপলব্ধ আৰু সকলো ঋণদাতা সন্তুষ্ট নোহোৱালৈকে ইয়াক মচি পেলোৱা নহয়। আপীলকাৰীয়ে সংঘটিত কৰা দেউলীয়া হোৱা কাৰ্যটো বৈ গৈছিল আৰু ধনৰ হুকুম কাৰ্যকৰী কৰি বিক্ৰীৰ পিছত ডিক্ৰিটেলৰ ধন পৰিশোধ কৰি শুদ্ধ কৰা হোৱা নাছিল; সেয়েহে উত্তৰদাতাসকলে ইয়াৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিব পাৰিলে হেতেন যদিহে এক বা একাধিক ঋণদাতাক সম্পূৰ্ণ ধন পৰিশোধ কৰা হল হেতেন। [২১২ এফ-এইচ]

(ii) যদিও প্ৰাদেশিক দেউলীয়া আইনৰ ধাৰা ২৫ৰ বহল পৰিসৰ আছে, ইয়াক কাৰ্যকৰী কৰিব নোৱাৰি যাতে বৰ্তমানৰ দৰে গোচৰত দেউলীয়া হোৱাৰ কাৰ্যক আওকান কৰিব পাৰি, য'ত ঋণদাতা যথেষ্ট ঋণী হৈ আছে আৰু তেওঁ তেওঁৰ ঋণ পৰিশোধ কৰিবলৈ সক্ষম হোৱাৰ কোনো প্ৰমাণ নাই। [২১৩ এ-বি]

ভেক্টকৃষ্ণয়া বনাম মালাকান্দয়া, এ.আই.আৰ. ১৯৪২ মেড. ৩০৬ প্ৰতাপমল ৰামেশ্বৰ বনাম চুনিলাল জাহ্নবল, এ.আই.আৰ.১৯৩৩ কেল. ৪১৭ আৰু লাল চান্দ চাংহুৰী বনাম বোঘা ৰাম আৰু অন্যান্, এ.আই.আৰ. ১৯৩৮ লাহ. ৮১৯, ত উল্লেখ কৰা হৈছে।

দেৱানী আপীল অধিকাৰক্ষেত্ৰ: দেৱানী আপীল নং ৪৭৪/১৯৬৮

অন্ধ্ৰ প্ৰদেশ উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ দেৱানী পুণৰীক্ষণ আবেদন নং: ১৭২৫/১৯৫৯ত ১৯৬৩ চনৰ ১৪ মাৰ্চ তাৰিখৰ ৰায় আৰু আদেশৰ পৰা বিশেষ অনুমতিৰ দ্বাৰা কৰা আপীল।

এম. চি. চেতলৱাড, আৰু টি. ভি. আৰ. টাটাচাৰী, আপীলকাৰীৰ বাবে। কিৰ্পা নাৰায়ণ আৰু টি. সত্যনাৰায়ণ, উত্তৰদাতা নং ১ আৰু ৯ ৰ বাবে।

ন্যায়ালয়ৰ ৰায়টো ন্যায়াধীশ হিদায়াতুল্লাৰ দ্বাৰা প্ৰদান কৰা হৈছিল।

দুজন ঋণদাতাৰ আবেদনৰ পিছত আপীলকাৰীয়ে নুমুলা মাল্লু ডোৰাক কাকিনাড়াৰ অধীনস্থ ন্যায়াধীশৰ দ্বাৰা দেউলীয়া বুলি বিবেচিত কৰা হৈছিল আৰু তেওঁৰ বিৰুদ্ধে এক প্ৰাপ্তিৰ আদেশ প্ৰদান কৰা হৈছিল। আমাৰ আগত থকা উত্তৰদাতাসকলৰ এজন হৈছে আবেদনকাৰী ঋণদাতা আৰু আনজন হৈছে এই কাৰ্যবিধিৰ সময়ত মৃত্যু হোৱা আন এজন আবেদনকাৰী ঋণদাতাৰ আইনী প্ৰতিনিধি। প্ৰথম আবেদনকাৰী ঋণদাতাই ধনৰ বাবে এটা হুকুম ৰাখিছিল যিটো তেওঁ মূল গোচৰ (অৰিজিনেল চুট) নং: ৬৭/১৯৪৯ ত লাভ কৰিছিল। মূল গোচৰ(অৰিজিনেল চুট)নং: ৪৭৩/১৯৪৮ ত তেওঁ আন এটা ধনৰ হুকুম ও গ্ৰহণ কৰিছিল। দ্বিতীয় আবেদনকাৰী ঋণদাতাই মূল গোচৰ(অৰিজিনেল চুট)নং: ১৭/১৯৫৫ ত প্ৰাপ্ত কৰা এক হুকুম ৰাখিছিল। আবেদনটো তিনিটা দেউলীয়া কাৰ্যৰ ওপৰত আধাৰিত আছিল যিটো আপীলকাৰীয়ে কৰিছিল বুলি কোৱা হৈছিল আৰু সাধাৰণ তথ্যৰ ওপৰত আধাৰিত আছিল যে তেওঁ দুই লাখ টকাৰ ঋণী আছিল, আৰু তেওঁ ঋণ পৰিশোধ কৰিবলৈ অক্ষম হৈছিল। তেওঁৰ বিৰুদ্ধে আৰোপ কৰা দেউলীয়া হোৱাৰ তিনিটা কাৰ্য আছিল (ক) মূল গোচৰ(অৰিজিনেল চুট)নং: ৬৭/১৯৪৯ ত ধনৰ হুকুম কাৰ্যকৰী কৰি গ্ৰেপ্তাৰত ফাঁকি; (খ) মূল গোচৰ(অৰিজিনেল চুট)নং: ৭৩/১৯৫২ গোচৰত উদ্ভৱ হোৱা হুকুম কাৰ্যকৰী কৰি ১৯৫৬ চনৰ ২৬ ছেপ্টেম্বৰত তেওঁৰ কিছুমান সম্পত্তি বিক্ৰী কৰা; আৰু (গ) মূল গোচৰ(অৰিজিনেল চুট)নং: ৯/১৯৫০ গোচৰত ধন পৰিশোধ কৰা হুকুম

কাৰ্যকৰী কৰি ১৯৫৬ চনৰ ১৯ ছেপ্টেম্বৰত তেওঁৰ কিছুমান সম্পত্তি বিক্ৰী কৰা হৈছিল। এইটোও অভিযোগ কৰা হৈছিল যে তেওঁ তেওঁৰ পত্নী আৰু খুলশালীৰ নামত প্ৰৱঞ্চনাৰে সম্পত্তি স্থানান্তৰ কৰিছিল আৰু তেওঁৰ পত্নীৰ পক্ষত বক্ষণা বেষ্ট্ৰণৰ বাবে গোপন বুজাবুজিৰ অভিযোগৰ হুকুম ভোগ কৰিছিল যাতে তেওঁৰ ঋণদাতা সকলক পলম আৰু পৰাজিত কৰিব পাৰে।

কাকিনাড়াৰ অধীনস্থ ন্যায়াধীশে দেউলিয়া হোৱাৰ প্ৰথম দুটা কাৰ্য গ্ৰহণ কৰা নাছিল। গ্ৰেপ্তাৰ ফাঁকিৰ সম্পৰ্কীয় প্ৰমাণ বিশ্বাস যোগ্য নাছিল আৰু দেউলিয়া হোৱাৰ দ্বিতীয় কাৰ্যটো নাকচ কৰা হৈছিল কাৰণ সম্পত্তিৰ বিক্ৰী বন্ধকী হুকুম(ডিক্ৰী)ৰ কাৰ্যকৰী কৰাৰ কাৰণে হৈছিল। দেউলিয়া হোৱাৰ তৃতীয় কাৰ্যৰ সন্দৰ্ভত অধীনস্থ ন্যায়াধীশে কৈছিল যে ই প্ৰাদেশিক দেউলিয়া আইনৰ ধাৰা ৬(ই)ক সন্তুষ্ট কৰে আৰু গোচৰটোত এটা নিৰ্ণয় আৰু প্ৰাপ্তিৰ আদেশ ন্যায় সঙ্গত আছিল। ৰাজহমুদ্ৰীৰ জিলা আদালতত (দেৱানী আপীল নং: ৪১/১৯৫৮) আপীল লোৱা হৈছিল, যি খন ১৯৫৯ চনৰ ১৫ অক্টোবৰত খাৰিজ কৰা হৈছিল। ১৯৬৩ চনৰ ১৪ মাৰ্চত অন্ধ্ৰ প্ৰদেশ উচ্চ ন্যায়ালয়ে প্ৰাদেশিক দেউলিয়া আইনৰ ধাৰা ৭৫ ৰ অধীনত দাখিল কৰা এক পুনৰীক্ষণ আবেদন খাৰিজ কৰে। অৱশ্যে আপীলকাৰীজনে এই আদালতৰ পৰা বিশেষ অনুমতিৰ দ্বাৰা আপীল কৰাৰ বাবে আদেশ লাভ কৰে আৰু উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ আদেশৰ বিৰুদ্ধে বৰ্তমানৰ আপীল দাখিল কৰে।

আপীলকাৰীৰ যুক্তি আছিল, আৰু এতিয়াও আছে, যে দেউলিয়া হোৱাৰ তৃতীয় কাৰ্যটো তেওঁ জমা কৰাৰ দৰে প্ৰতিষ্ঠা কৰা হোৱা নাছিল, বিক্ৰীৰ এমাহৰ ভিতৰত পাউণ্ডেজ আৰু কমিছনৰ সৈতে সমগ্ৰ ডিক্ৰিটেল ধনৰাশি আৰু বিক্ৰী একেলগে তেওঁৰ আবেদনৰ ওপৰত দেৱানী প্ৰক্ৰিয়া সংহিতাৰ আদেশ ২১, নিয়ম ৮৯-ৰ অধীনত আতৰাই ৰখা হৈছিল। সেয়েহে তেওঁ যুক্তি দিছিল, যিহেতু দেউলিয়া হোৱাৰ কোনো কাৰ্যই বাকী নাছিল, আবেদনখন অক্ষম বুলি খাৰিজ কৰিব লাগিছিল বা তেওঁৰ যি কোনো পৰিস্থিতিত আবেদনখন খাৰিজ কৰাৰ

অধিকাৰ আছিল, প্ৰাদেশিক দেউলিয়া আইনৰ ধাৰা ২৫ ৰ অধীনত যিয়ে পৰ্যাপ্ত কাৰণত ঋণদাতাৰ আবেদন খাৰিজ কৰাৰ অনুমতি দিয়ে। তেওঁ দাখিল কৰিছিল যে যিহেতু ন্যায়িক আদেশ দিয়াৰ আগতে বিক্ৰীটো আঁতৰাই ৰখা হৈছিল, ঋণদাতাৰ আবেদন খাৰিজ কৰাৰ পৰ্যাপ্ত কাৰণ আছিল। লাহোৰ আৰু কলিকতা উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ সিদ্ধান্তৰ ওপৰত *ভেঙ্কট কৃষ্ণায় বনাম মালাকণ্ডুয়া গোচৰ*ৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি অধীনস্থ ন্যায়াধীশে তেওঁৰ ওচৰত দাখিল কৰা বিষয়টো নাকচ কৰে আৰু আপীলকাৰীৰ বিৰুদ্ধে আদেশ প্ৰদান কৰে। ৰাজমুদ্ৰীৰ জিলা ন্যায়াধীশে অধীনস্থ ন্যায়াধীশৰ সিদ্ধান্তৰ সৈতে সন্মত হৈছিল আৰু উচ্চ ন্যায়ালয়ে পুণৰীক্ষণৰ বাবে আবেদন নাকচ কৰিছিল। এই আপীলত একেটা বিষয় আমাৰ গ্ৰহণযোগ্যতাৰ বাবে পুনৰ আহ্বান জনোৱা হৈছে। আমাৰ ৰায়ত অধীনস্থ ন্যায়াধীশৰ দ্বাৰা এই ক্ষেত্ৰত লোৱা আৰু জিলা আদালতৰ দ্বাৰা অনুমোদিত আইনৰ দৃষ্টিভংগী সঠিক আৰু কোনো হস্তক্ষেপৰ প্ৰয়োজন নাই।

দেউলিয়া আইনৰ উদ্দেশ্য হ'ল দেউলীয়া এজনৰ সম্পত্তি অপচয় কৰাৰ আগতে জব্দ কৰা আৰু ইয়াক তেওঁৰ ঋণদাতা সকলৰ মাজত বিতৰণ কৰা। অৱশ্যে, এয়া প্ৰতিজন ঋণদাতাৰ বাবে নহয়, যি সকল ঋণীয়ে নিজৰ সম্পত্তিৰ বাহিৰেও ঋণ লৈছে বা আনকি যাৰ সম্পত্তি তেওঁৰ ঋণ নিস্পাদনত সংলগ্ন হৈ আছে, তেও এনে নিয়ন্ত্ৰণৰ বলি হব নোৱাৰে। আদালতৰ অধিকাৰক্ষেত্ৰ আৰম্ভ হয় যেতিয়া কিছুমান কাৰ্য সংঘটিত হয় যাক দেউলিয়া হোৱা কাৰ্য বুলি কোৱা হয় আৰু যিয়ে তেওঁৰ ঋণদাতাসকলক দেউলীয়া হিচাপে তেওঁৰ নিৰ্ণয়ৰ বাবে আদালতত আবেদন কৰাৰ অধিকাৰ দিয়ে। প্ৰাদেশিক দেউলিয়া আইনৰ ধাৰা ৬ ত কি কাৰ্যক দেউলিয়া কাৰ্য হিচাপে গণ্য কৰিব লাগিব সেই বিষয়ে উল্লেখ কৰা হৈছে। এই খন এখন দীঘল তালিকা। কিছুমান দেউলীয়া হোৱাৰ স্বেচ্ছামূলক কাৰ্য আৰু আন কিছুমান অনিচ্ছাকৃত। অনিচ্ছাকৃত কাৰ্যবোৰ এনে ধৰণৰ যাৰ দ্বাৰা ঋণদাতাই ঋণীক নিজৰ দেউলীয়া হোৱা অৱস্থা প্ৰকাশ কৰিবলৈ বাধ্য কৰিব পাৰে যদিও ঋণদাতাই স্বেচ্ছামূলক ঋণহীনতাৰ কাম

নকৰিবলৈ যথেষ্ট সাৱধান হয়। এনে এটা কাৰ্য হৈছে যে ঋণহীণ ব্যক্তিজনক ধন পৰিশোধৰ বাবে যি কোনো আদালতৰ ধন পৰিশোধৰ হুকুম (ডিক্ৰী) কাৰ্যকৰী কৰি কাৰাবাস দিয়া হৈছে, আৰু আনটো হ'ল যে তেওঁৰ যি কোনো সম্পত্তি, ধন পৰিশোধৰ বাবে যি কোনো আদালতৰ হুকুম (ডিক্ৰী) কাৰ্যকৰী কৰোতে বিক্ৰী কৰা হৈছে। এই ক্ষেত্ৰত আপীলকাৰী জনৰ সম্পত্তি ১৯৫৬ চনৰ ১৯ ছেপ্টেম্বৰ তাৰিখে তেওঁৰ বিৰুদ্ধে ধন পৰিশোধৰ ডিক্ৰী কাৰ্যকৰী কৰাৰ সময়ত বিক্ৰী কৰা হৈছিল আৰু সেয়েহে তেওঁ প্ৰাদেশিক দেউলিয়া আইনৰ ধাৰা ৬(ই)ত বৰ্ণনা কৰা দেউলিয়া হোৱা কাৰ্যৰ বাবে দোষী আছিল বুলি কোনো প্ৰশ্নৰ অৱতাৰণা নহয়।।

ধাৰা ৭-ৰ অধীনত, এজন ঋণদাতাই দেউলিয়া আদালতত ঋণদাতাৰ বিৰুদ্ধে এখন আবেদন দাখিল কৰাৰ অধিকাৰ আছে যদিহে তেওঁ [ধাৰা ৯(১)(গ)ত নিৰ্ধাৰিত কৰা অনুসৰি] দেউলিয়া কাৰ্য সংঘটিত কৰিছে, আবেদনখন দেউলিয়া হোৱা কাৰ্য সংঘটিত হোৱাৰ তিনিমাহৰ ভিতৰত দাখিল কৰা। এই ক্ষেত্ৰত এই দুয়োটা চৰ্ত পূৰণ কৰা হয়। সেয়েহে কোনো সন্দেহ নাই যে ধাৰা ৭-ৰ অধীনত আবেদন কৰা ঋণদাতা সকলৰ আবেদনে প্ৰাদেশিক দেউলিয়া আইনৰ ধাৰা ৬(ই) আৰু ধাৰা ৯(১)(গ) ক অনুসৰণ কৰিছিল। আবেদনকাৰী ঋণদাতা সকলে অভিযোগ কৰিছিল যে আপীলকাৰীজন প্ৰায় দুই লাখ টকাৰ ঋণী আছিল আৰু আপীলকাৰীয়ে ইয়াক অস্বীকাৰ কৰা নাছিল। এজন ডিক্ৰী ধাৰীয়ে তেওঁৰ বিৰুদ্ধে দাখিল কৰা এখন আবেদনৰ বিচাৰত আপীলকাৰীজনে স্বীকাৰ কৰিছিল যে তেওঁৰ "ডিক্ৰী ঋণ পৰিশোধ কৰাৰ কোনো উপায় নাই" কিয়নো তেওঁৰ সকলো সম্পত্তি "জব্দ (এটেচমেণ্ট) হৈছিল আৰু বিক্ৰী কৰিবলৈ অনা হৈছিল"। তেওঁ এইটোও কৈছিল যে "তেওঁ ঋণ পৰিশোধ কৰিব পৰা অৱস্থাত নাছিল"। সেয়েহে, এইটো স্পষ্ট আছিল যে আপীলকাৰী যি বিব্ৰত অৰ্থনৈতিক পৰিস্থিতিত আছিল তেওঁ নিজৰ ঋণ

পৰিশোধ কৰিবলৈ অক্ষম হৈছিল। তথ্য সমূহৰ পৰা এইটোও স্পষ্ট হৈছিল, যিটো জিলা আদালত আৰু অধীনস্থ ন্যায়াধীশে একেলগে স্বীকাৰ কৰিছে, যে তেওঁ তেওঁৰ ঋণদাতা সকলৰ পৰা তেওঁৰ সম্পত্তিবোৰ পৰীক্ষা কৰিবলৈ কিছু স্থানান্তৰ কৰিছিল আৰু তেওঁৰ পত্নীৰ দ্বাৰা কৰা এটা মোকদ্দমাত ভৰণ-পোষণৰ বাবে এক ডিক্ৰী ভোগ কৰিছিল। এই তথ্যবোৰৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি, যি বোৰ আপীলকাৰীয়ে এতিয়া অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰে, তেওঁ আইনৰ ওপৰত যুক্তি ৰখাৰ দ্বাৰা তেওঁৰ গোচৰটো সমৰ্থন কৰিবলৈ প্ৰেৰিত হৈছে। আমি দেখা অনুসৰি যুক্তিটো দুই ধৰণৰ আছিল। আমি যুক্তিৰ দুয়োটা পৰ্যায় গ্ৰহণ কৰিবলৈ আগ্ৰহী নহয়।

এবাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়াৰ পিছত দেউলিয়া হোৱাৰ এটা কাৰ্য পৰৱৰ্তী ঘটনা বোৰৰ দ্বাৰা ব্যাখ্যা বা প্ৰচাৰ কৰিব নোৱাৰি। দেউলীয়াজনে তেওঁৰ কিছুমান ঋণদাতাক ধন পৰিশোধ কৰি ইয়াক মচিপেলোৱাৰ দাবী কৰিব নোৱাৰে। ইয়াৰ কাৰণ হৈছে তেওঁৰ সকলো ঋণদাতাৰ বাবে একেটা ঋণহীণতাৰ কাৰ্য উপলব্ধ। এজন ঋণদাতাক সন্তুষ্ট কৰি সকলো ঋণদাতা সন্তুষ্ট নোহোৱালৈকে ঋণহীণতাৰ কাৰ্য মচি পেলোৱা নহয় যদিহে সকলো ঋণদাতা সন্তুষ্ট নহয় কাৰণ সকলো ঋণদাতাক ধন পৰিশোধ নকৰালৈকে ঋণীয়ে নিজৰ দায়িত্ব পূৰণৰ বাবে নিজৰ দায়বদ্ধতা প্ৰমাণ কৰিব লাগিব। এই ক্ষেত্ৰত আৱেদনকাৰী ঋণদাতা সকলৰ নিজা আদেশ আছিল। আন এজন ঋণদাতাৰ ডিক্ৰীত ধন পৰিশোধ কৰা হৈছিল কিন্তু দেউলিয়া হোৱা কাৰ্য সংঘটিত হোৱাৰ পিছতহে। আৱেদনকাৰী ঋণদাতাসকলৰ উপৰিও আন কেইবাজনো ঋণ দাতা আছিল যাৰ পৰা আপীলকাৰীয়ে বৃহৎ পৰিমাণৰ ধন ঋণ হিচাপে লৈছিল আৰু তেওঁৰ মুঠ ঋণ দুই লাখ টকালৈ ধাৰ্য কৰা হৈছিল। এয়া স্পষ্ট যে বাকী থকা যি কোনো ঋণদাতাই, যাৰ ভিতৰত আৱেদনকাৰী ঋণদাতা ও আছিল, দেউলিয়া হোৱাৰ

কাৰ্যৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিব পাৰে যদিও এক বা একাধিক ঋণদাতাক সম্পূৰ্ণ ধন পৰিশোধ কৰা হৈছিল।

এনেদৰে আপীলকাৰীয়ে সংঘটিত কৰা দেউলিয়া হোৱা কাৰ্যটো বৈ গৈছিল আৰু ধনৰ হুকুম কাৰ্যকৰী কৰি বিক্ৰীৰ পিছত ডিক্ৰীটেল পৰিমাণৰ ধন পৰিশোধ কৰি শুদ্ধ কৰা হোৱা নাছিল।

পৰৱৰ্তী প্ৰশ্নটো আছিল অধীনস্থ ন্যায়াধীশে ধাৰা ২৫-ৰ অধীনত তেওঁৰ বিবেচনা প্ৰয়োগ কৰি ধন জমা কৰাটো পৰ্যাপ্ত কাৰণ হিচাপে গণ্য কৰি ঋণদাতাসকলৰ আবেদন খাৰিজ কৰিব লাগিছিল নেকি। প্ৰাদেশিক দেউলিয়া আইনৰ ধাৰা ২৫ত বহল ভাৱে উল্লেখ কৰা হৈছে যদিও সেই বিস্তৃত চৰ্তাৱলীক কাৰ্যকৰী কৰাটো অসম্ভৱ এনে ক্ষেত্ৰত যত ঋণদাতা জন যথেষ্ট ঋণী হৈ আছে আৰু তেওঁ তেওঁৰ ঋণ পৰিশোধ কৰিবলৈ সক্ষম হব বুলি কোনো প্ৰমাণ নাই অন্তত তেনে অৱস্থাত দেউলিয়া হোৱাৰ কাৰ্যক উপেক্ষা কৰাৰ অধিকাৰ প্ৰদান কৰিব পৰা যায়। ধাৰাটো নিম্নলিখিত ধৰণে পঢ়ক:-

"২৫. আবেদন এখন খাৰিজ কৰা।

(১) ঋণদাতাৰ দ্বাৰা উপস্থাপন কৰা আবেদনৰ ক্ষেত্ৰত, য'ত আদালতে আবেদন স্বীকাৰ কৰা আদেশ বা ঋণহীণতাৰ কাৰ্যৰ জাননীৰ দ্বাৰা ঋণী জনৰ ওপৰত আবেদন বা সেৱা দাখিল কৰাৰ অধিকাৰ প্ৰমাণত সন্তুষ্ট নহয়, বা ঋণীয়ে নিজৰ ঋণ পৰিশোধ কৰিবলৈ সক্ষম বুলি সন্তুষ্ট হয় বা অন্য যিকোনো পৰ্যাপ্ত কাৰণৰ বাবে কোনো আদেশ দিয়া উচিত নহয় আদালতে আবেদনখন খাৰিজ কৰিব।

(২) ধাৰাটোত স্পষ্টভাৱে তিনিটা পৰিস্থিতি উল্লেখ কৰা হৈছে য'ত ঋণদাতাই কৰা আবেদনখন খাৰিজ কৰিবই লাগিব, অৰ্থাৎ, (i) আবেদন কৰিবলৈ ঋণদাতাৰ অধিকাৰৰ অনুপস্থিতি (ii) আবেদন স্বীকাৰ কৰা জাননী ঋণীক জনাবলৈ ব্যৰ্থ হোৱালৈকে আৰু (iii) ঋণী জনে তেওঁৰ ঋণ পৰিশোধ কৰাৰ

সামৰ্থ্য। ইয়াৰ উপৰিও, ঋণী জনৰ বিৰুদ্ধে আদেশ নিদিয়াৰ আন পৰ্যাপ্ত কাৰণ আছে বুলি সন্তুষ্ট হলে আদালতে আবেদন এখন খাৰিজ কৰিব পাৰে বুলি বিবেচনা কৰা হয়। ধাৰাটোৰ অন্তিম দফাটো আগবোৰৰ সৈতে একে ধৰণে পঢ়াৰ প্ৰয়োজন নাই কিন্তু তথাপিও যদি ঋণহীণতাৰ কাৰ্য এটা প্ৰতিষ্ঠা হোৱাৰ পিছত, ঋণীয়ে তেওঁৰ ঋণ পৰিশোধ কৰিবলৈ অক্ষম হয় তেনেহ'লে পৰ্যাপ্ত কাৰণ থাকিব নোৱাৰে। আবেদনখন খাৰিজ কৰাৰ বিবেচনা কেৱল কিছুমান পৰিস্থিতিতহে কৰিব পাৰি। সেই গোচৰবোৰ কি হ'ব নিৰ্ণয় কৰাটো সহজ নহয় বা ধাৰ্য কৰাটো প্ৰয়োজনীয়ও নহয়, কিন্তু যথেষ্ট উদাহৰণ বিচাৰি পোৱা যায় যেতিয়া আবেদন এটা বিদ্বেষপূৰ্ণ হয় আৰু কিছুমান অসামঞ্জস্যপূৰ্ণ উদ্দেশ্যৰ বাবে কৰা হয় যেনে ঋণীৰ ওপৰত হেঁচা প্ৰয়োগ কৰা বা তেওঁৰ পৰা ধন দাবী কৰা, বা য'ত আবেদনকাৰী ঋণদাতাই ধনৰ নিবিদা প্ৰত্যাহ্বান কৰিছিল, প্ৰৱঞ্চনাৰে আৰু ক্ষতিকাৰক ভাৱে আবেদন দাখিল কৰিছিল। কেতিয়াবা এনে আদেশ দিয়া নহয় যেতিয়া তেনে আদেশৰ দ্বাৰা ঋণীজনৰ জীৱনৰ একমাত্ৰ অৰ্জিত সম্পত্তি ধ্বংস হ'ব যি তেওঁৰ দেউলিয়া হোৱাৰ লগেলগে বন্ধ হৈ যাব। এনে ঘটনাও ঘটিছে য'ত কোনো সম্পত্তি নাছিল বাবে কোনো আদেশ দিয়া হোৱা নাছিল কাৰণ ঋণ লগুতাৰ বিৰুদ্ধে প্ৰাপ্তিৰ আদেশ দিয়াটো সময় আৰু ধনৰ অপচয়হে হ'লহেঁতেন। এই উদাহৰণবোৰে কেৱল ধাৰা ২৫-ৰ অন্তিম দফাৰ দ্বাৰা প্ৰদান কৰা বিধানৰ প্ৰয়োগত সাধাৰণতে কি ভিত্তিত আদেশ দিয়া হয় তাক বৰ্ণনা কৰে। এই ঘটনাটো স্পষ্টভাৱে এনেকুৱা যিটো সেইধাৰাৰ অধীনত ব্যৱহাৰ কৰিব নোৱাৰি। বৃহৎ পৰিমাণৰ ঋণ থকা বাবে সম্পত্তি থাকিলেও, ঋণ পৰিশোধ কৰাৰ কোনো উপায় নাছিল, যদিও উপলব্ধি কৰা হৈছিল যে, সেই সম্পত্তি বিক্ৰী কৰি অন্ততঃ আপীলকাৰী ঋণদাতাসকলক আংশিক ভাৱে হলেও সন্তুষ্ট কৰিব পৰা যাব। আপীলকাৰীজন স্পষ্টভাৱে দেউলিয়া হোৱা কাৰ্যৰ বাবে দোষী আছিল আৰু দেউলিয়া হোৱা কাৰ্যক পৰৱৰ্তী সময়ত তেওঁ কৰা যি কোনো কামৰ দ্বাৰা শুদ্ধ কৰিব নোৱাৰি। আবেদনকাৰী

ঋণদাতাসকলৰ ফালৰ পৰা ক্ষতিকাৰক বা অসামঞ্জস্যপূৰ্ণ লেনদেনৰ কোনো প্ৰমাণ নাই। তেওঁলোকে প্ৰয়োজনীয় তথ্য প্ৰমাণ কৰিছে আৰু আপীলকাৰীয়ে দেউলিয়া হোৱা কাৰ্য আৰু ঋণ পৰিশোধ কৰিব নোৱাৰা দুয়োটাকে প্ৰতিষ্ঠা কৰিছে। আপীলকাৰীজনে প্ৰমাণ কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা নাই যে তেওঁ ধন পৰিশোধ কৰিবলৈ সক্ষম। দৰাচলতে, তেওঁ স্বীকাৰ কৰিছে যে তেওঁ তেওঁৰ ঋণ পৰিশোধ কৰিবলৈ অক্ষম।

উচ্চ ন্যায়ালয়ে এনে ধৰণৰ গোচৰৰ প্ৰতি একে ধৰণৰ দৃষ্টিভংগী গ্ৰহণ কৰিছিল। এই ধৰণৰ ৰায় যথেষ্ট সংখ্যক কিন্তু নিম্ন লিখিত বোৰত দেখা যাব পাৰে: *প্ৰতাপমল ৰামেশ্বৰ বনাম চুন্নিলাল জাহ্নবী, লাল চান্দ চৌগুৰি বনাম বঘা ৰাম আৰু অন্যান্য আৰু ভেক্ট কৃষ্ণয়া বনাম মালাকন্দয়া।* আমি সেই ক্ষেত্ৰত তথ্যবোৰ পৰীক্ষা কৰাটো প্ৰয়োজনীয় বুলি বিবেচনা নকৰোঁ কিয়নো সেইবোৰে নীতিবোৰ সঠিকভাৱে প্ৰয়োগ কৰে, যি বোৰ আমি তেতিয়া উপস্থিত থকা গোচৰৰ ঘটনা বোৰৰ তথ্যৰ ওপৰত নিৰ্ধাৰণ কৰিছোঁ। সেয়েহে, এয়া সম্পূৰ্ণ স্পষ্ট যে আপীলকাৰীৰ নিৰ্ণয় আৰু তেওঁৰ বিৰুদ্ধে প্ৰাপ্তিৰ আদেশ সঠিকভাৱে কৰা হৈছিল। ফলস্বৰূপে আপীলটো বিফল হয় আৰু খাৰিজ কৰা হয়। ব্যয়ৰ বিষয়ে কোনো আদেশনা থাকিব।

আপীল খাৰিজ কৰা হৈছে।

Disclaimer – The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be use for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

“স্থানীয় ভাষালৈ অনূদিত এই ৰায় গোচৰত জড়িত পক্ষই বুজি পোৱাৰ উদ্দেশ্যে সীমিত ব্যৱহাৰৰ বাবেহে। ইয়াৰ বাদে অন্য ক্ষেত্ৰত অনূদিত ৰূপ ব্যৱহৃত নহ'ব। সকলো ব্যৱহাৰিক আৰু বিভাগীয় কামৰ লগতে ৰায়ৰ কাৰ্যকৰীকৰণ আৰু ৰূপায়ণৰ ক্ষেত্ৰতো এই ৰায়ৰ ইংৰাজী সংস্কৰণটোৱেই সঠিক বুলি বিবেচিত হ'ব।

অনুবাদক – বিতৰী মহন্ত(অধিবক্তা)(BITABI MAHANTA)

Examined by.- P.J. Borah Senior Grade Translator